

Y-SÄÄTIÖ

#Kotiin2026

Miten poistaa asunnottomuus
kahdessa hallituskaudessa?

Y-SÄÄTIÖN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET

Keitä me olemme?

Yli 6 500 asuntoa
erityisryhmille

ERITYISASUMINEN

**KOHTUUHINTAINEN
VUOKRA-ASUMINEN**

Yli 10 150 ARA-
vuokra-asuntoa

SUOMEN 4. SUURIN
VUOKRANANTAJA

ASUKASKEISYYS

Teemme töitä,
jotta jokaisella
olisi koti.

YLEISHYÖDYLLISYYS

ASUNNOTTOMUUSTYÖN
ASiantuntija

Asumisen tuki
Palvelut
Asukkaiden osallistuminen
Tukiverkostot

**TALOUDELLINEN JA
SOSIAALINEN
HYVINVOINTI**

VAIKUTTAMINEN

Tutkimus
Kehittäminen
Koulutus
Viestintä

RATKAISUKESKEISYYS

Perustajatahot

Asunto on
perusoikeus.

Perusoikeudet tarkoittavat oikeuksia,
jotka on mainittu Suomen perustuslaissa.

Perustuslain 19 §:n 4 momentin mukaan julkisen vallan
tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja
tukea asumisen omatoimista järjestämistä.

Mitä asunnottomuus on Suomessa?

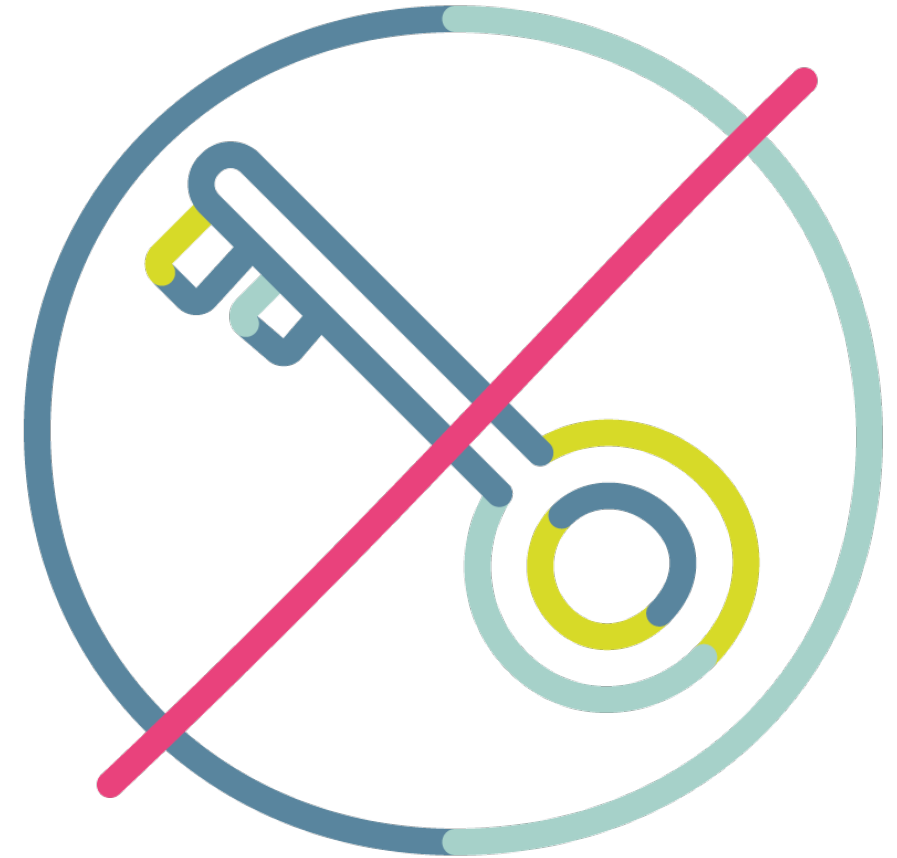
SUOMESSA ON

7 112

ASUNNOTONTA, JOISTA

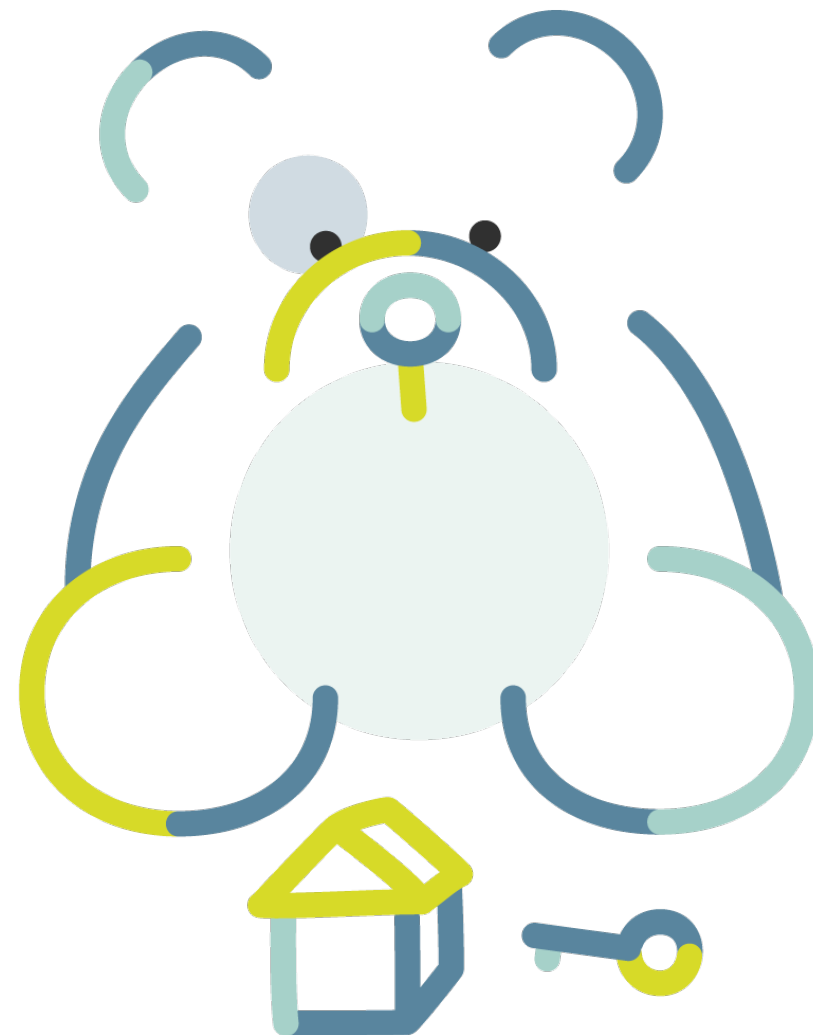
YKSINELÄVIÄ **6 615** JA PERHEELLISIÄ **497**.

Lähde: ARA 2018. Luvuissa poikkileikkaushetkenä 15.11.2017 asunnottomana olleet. Luvuissa mukana vain ne ihmiset, jotka ovat tilastoissa asunnottomia (esim. sosiaalipalveluissa tai vuokra-asuntojonossa). Osa asunnottomuudesta ei näy lainkaan tilastoissa.

214

PERHETTÄ ON VAILLA ASUNTOA.

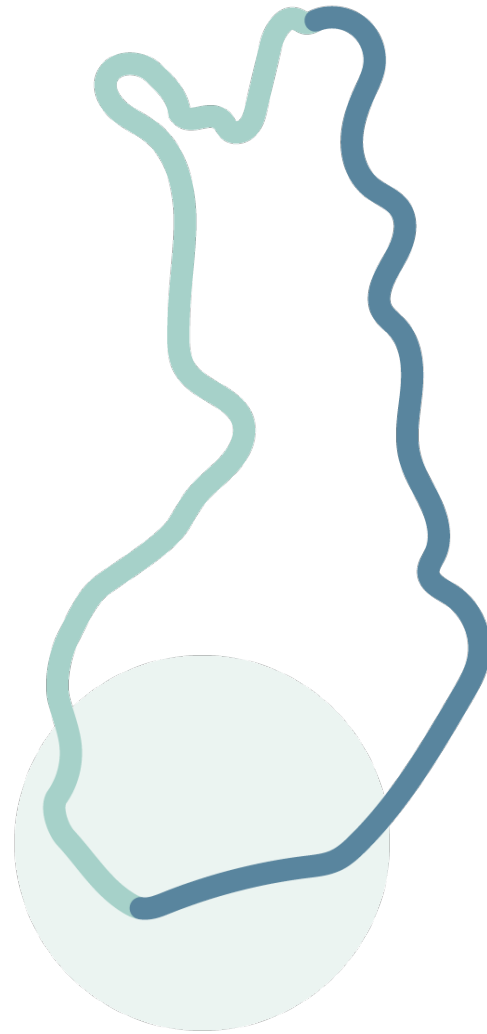

Lähde: ARA 2018. Luvuissa poikkileikkaushetkenä 15.11.2017 asunnottomana olleet. Luvuissa mukana vain ne ihmiset, jotka ovat tilastoissa asunnottomia (esim. sosiaalipalveluissa tai vuokra-asuntojonossa). Osa asunnottomuudesta ei näy lainkaan tilastoissa.

ASUNNOTTOMIA ON

113

KUNNASSA, JOISTA ENITEN
PÄÄKAUPUNKISEUDULLA JA
TURUSSA.

ASUNNOTTOMISTA YLI PUOLET
ON HELSINGISSÄ (**3 760**).

Lähde: ARA 2018. Luvuissa poikkileikkaushetkenä 15.11.2017 asunnottomana olleet. Luvuissa mukana vain ne ihmiset, jotka ovat tilastoissa asunnottomia (esim. sosiaalipalveluissa tai vuokra-asuntojonossa). Osa asunnottomuudesta ei näy lainkaan tilastoissa.

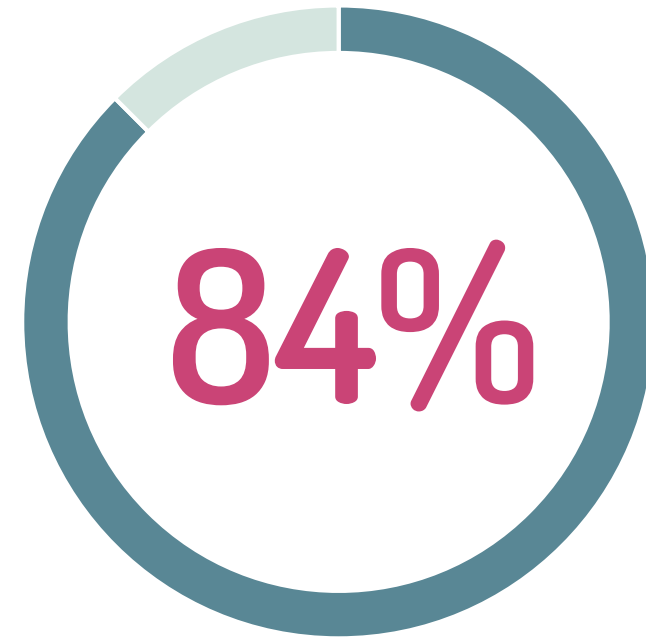
+186

NUORTEN ASUNNOTTOMUUS KASVOI **186** HENKILÖLLÄ.
HEISTÄ **100** OLI HELSINGISSÄ JA **37** TURUSSA.

Lähde: ARA 2018. Luvuissa poikkileikkaushetkenä 15.11.2017 asunnottomana olleet. Luvuissa mukana vain ne ihmiset, jotka ovat tilastoissa asunnottomia (esim. sosiaalipalveluissa tai vuokra-asuntojonossa). Osa asunnottomuudesta ei näy lainkaan tilastoissa.

5 528

KAIKKEIN ENITEN ON NIITÄ YKSINELÄVIÄ, JOTKA ELÄVÄT TILAPÄISESTI TUTTAVIEN TAI SUKULAISTEN LUONA (**5 528**, SUHTEELLISESTI **84 %**).

Lähde: ARA 2018. Luvuissa poikkileikkaushetkenä 15.11.2017 asunnottomana olleet. Luvuissa mukana vain ne ihmiset, jotka ovat tilastoissa asunnottomia (esim. sosiaalipalveluissa tai vuokra-asuntojonossa). Osa asunnottomuudesta ei näy lainkaan tilastoissa.

Asunnottomuus vähenee
johdonmukaisella työllä.

2008-2011
PAAVO 1

2012-2015
PAAVO 2

2016-2019
AUNE

2020

Asunto ensin -periaate käyttöön: yömajojen sijaan koteja omalla vuokrasopimuksella ja tarpeenmukaista asumisen tukea. Kaikkiaan PAAVO 1 tuotti 2 143 asuntoa.

3 523 asunnottomille osoitettua asuntoa. Palkattiin ammattilaisia ja kokemusasiantuntijoita asunnottomuustyöhön.

Ohjelma keskittyy asunnottomuuden ennaltaehkäisyyn ja erityisryhmiin. Kokemusasiantuntijuus vakiintunut osaksi asunnottomuustyötä.

Uusi ohjelma vai kohti pysyvää työtä niin kauan kunnes asunnottomuus on poistettu?

Asunnottomuus johtuu
rakenteellisista ja
yksilöllisistä syistä.

RAKENTEELLISET

Taloudelliset: köyhyys, työttömyys, asuntomarkkinoiden toiminta, sosiaaliturva, maahanmuutto, velkaantuminen ja kulutusluotot.

Institutionaaliset: riittämättömät palvelut ja koordinaation puute, laitosasuminen ja laitoksesta kotiutuminen.

YKSILÖLLISET

Ihmissuhteisiin liittyvät: perheasema, ihmissuhteen päättymisen (kuolema, ero), ihmissuhteen tilanne (väkivaltainen kumppani tai vanhemmat).

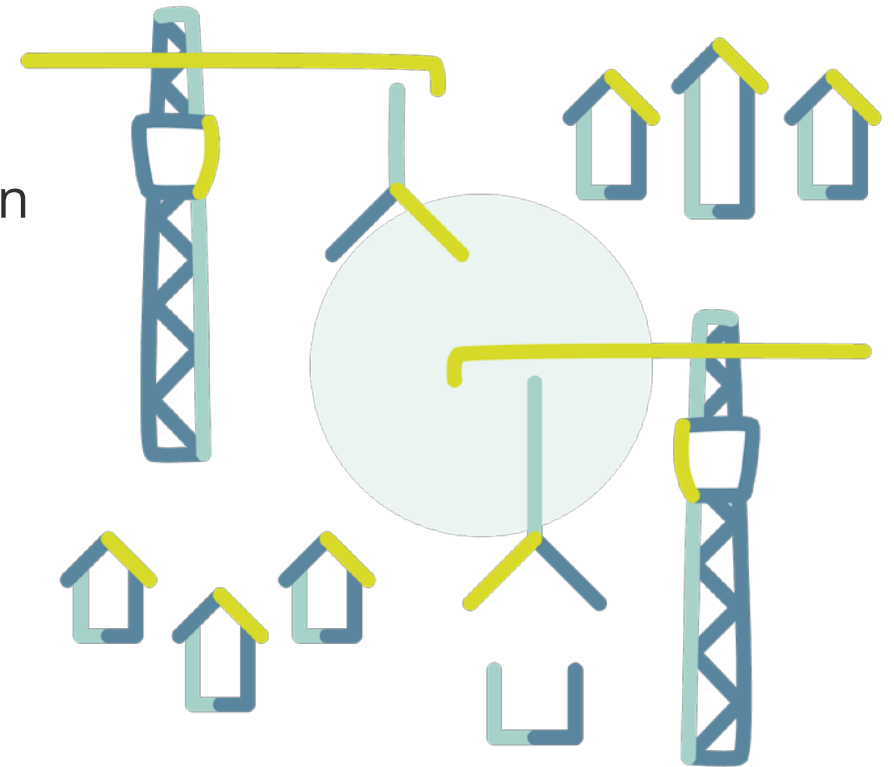
Yksilöön liittyvät: terveys, koulutus, taloudellinen tilanne, riippuvuudet (alkoholi, huumeet, pelit).

KOLME KEINOA POISTAA ASUNNOTTOMUUS

1. Valtakunnallinen työ
2. Kohtuuhintaisuus
3. Asumisen pysyvyys

1. Valtakunnallinen työ: Asunto ensin

- Rakennettava **5 000** kohtuuhintaista asuntoa lisää vuoteen 2022 mennessä.
- Jotta nämä asunnot saadaan, tarvitaan rakennusinvestointeihin **110 M€**. Korkotukilainojen myöntämisvaltuuden on oltava vähintään **500 M€** ohjelmakaudella.
- Asumissosiaaliseen työhön **30 M€**.
- Kunnat ja maakunnat sitoutettava asunnottomuustyöhön aiesopimuksilla.
- Asunnottomuuden tutkimus ja tilastot kuntoon **3 M€**.

1. Valtakunnallinen työ: Asunto ensin

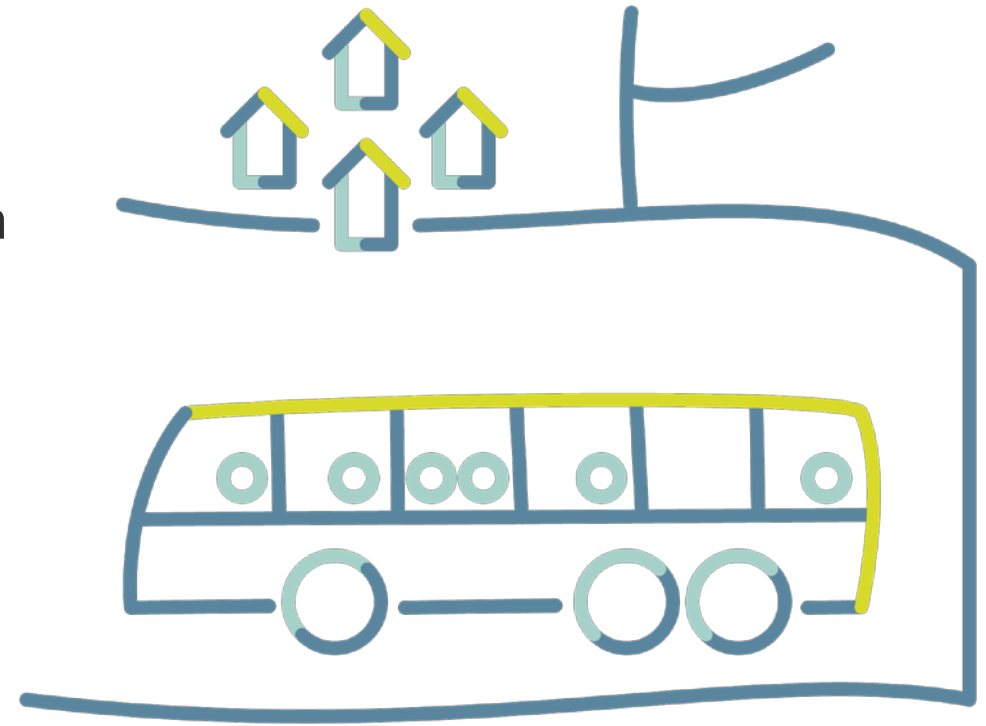

MIKSI TÄRKEÄÄ?

- Asunto yksin ei riitä, moni tarvitsee myös tukea arjen sujumiseen.
- Pysyvää asunnottomuustyötä niin kauan kuin asunnottomuus poistuu.
- Työn asunnottomuuden poistamiseksi on ylitettävä puoluerajat ja hallituskaudet.
- Suomalainen Asunto ensin -työ on tutkitusti ja kansainvälisesti vertaillen tehokasta ja toimivaa.
- Asunnottomuusilmiön näkyväksi tekemisen kannalta on tärkeää, että asunnottomuustyön vaikuttavuudesta tiedetään enemmän ja, että tilastot ovat luotettavat.

2. Kohtuuhintainen asuminen

- ARA-asuntojen osuutta rakentamisesta nostettava **30** prosenttiin uusilla alueilla.
- Asuinalueiden eriytymisen torjunta sidottava osaksi laajempaa valtiontasoista eriarvoisuuden torjunnan ohjelmaa.
- Valtion tasolta vaikutettava liikkumiseen infrahankkeilla (asumisen ja liikkumisen kestävä yhteensovittaminen), jotta asunnot sijaitsevat helposti saavutettavissa paikoissa.
- Kunnat sitoutettava mukaan yhteisillä sopimuksilla (mallia MAL-sopimuksista: kaavoitus, rakentaminen, liikenneinfrat).

2. Kohtuuhintainen asuminen

MIKSI TÄRKEÄÄ?

- Pienituloisten käytettävissä olevista tuloista yli **50 %** menee asumiseen ja ruokaan. Yhä useammalta asuminen syö suuremman osan tuloista kuin aiemmin.*
- Asumisen jatkuvuuden turvaaminen on keskeistä: kohtuuhintainen asunto ei lähde alta, vaikka elämäntilanne muuttuisi.
- Kohtuuhintaisen asunnon vuokra on selkeästi markkinahintoja matalampi. Ihmisen käytettävissä olevista tuloista voi mennä korkeintaan neljännes asumiseen.

*LÄHDE: TILASTOKESKUS 2018.

3. Asumisen pysyvyyden takaaminen

- Asumisneuvontaan kohdennettava suora tukea.
- Valtio kannustaa kuntia lisäämään asumisneuvontaa ja asukastoimintaa.

3. Asumisen pysyvyyden takaaminen

MIKSI TÄRKEÄÄ?

- Neuvonta parantaa taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia. Nopea puuttuminen asumisen ongelmiin ehkäisee häätöjä ja säästää rahaa.
- Vuonna 2017 asumisneuvontatyöllä estettiin Helsingissä **1 490** häätöä. Asumisneuvojat estivät asunnottomuusohjelmakaupungeissa vuonna 2016 kaikkiaan **2 196** häätöä ja vuonna 2017 peräti **2 871** häädön toteutumisen. (Karppinen 2018).
- Yhden asumisneuvojan työn julkistaloudelle tuottama säästö on vuodessa **43 000–85 000** euroa. (Kostiainen & Laakso 2010)
- Yksi muutto maksaa vuokranantajalle **3 000** euroa, häätö jopa **10 000** euroa.
- Hyvin toimiva asukasyhteisö tukee asukkaiden hyvinvointia.

EHDOTAMME, ETTÄ

- **Ohjelmien sijaan asunnottomuustyötä oltava niin kauan, kunnes asunnottomuus on Suomessa ensin puolitettu ja sitten poistettu.** Tavoitteena asunnottomuuden puolittaminen vuoteen 2022 mennessä, ja asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2026 mennessä,
- kunnat sitoutetaan erillisillä aiesopimuksilla asunnottomuustyöhön,
- asunnottomuutta poistetaan lisärakentamisella sekä asumisneuvonta- ja muulla asumissosiaalisella työllä, joihin molempiin osoitettava resursseja,
- kaupunkien kasvua tuetaan valtion tasolta infrainvestoinneilla.

Asunnottomuuden
poistaminen kannattaa.

Asunnottomuuden poistaminen kannattaa

15 000€

CASE HÄRMÄLÄ: Tehostetun tuen asumisyksikössä syntyi yhden ihmisen osalta noin **15 000 euron** vuotuinen kustannussäästö verrattuna asunnottomuusaikaan. Säästöjä tuli asumis-, päihde- ja sairaalapalveluiden vähentyneestä käytöstä.

34%

ASUNTO ENSIN -YKSIKKÖ: Erityisesti mielenterveyskuntoutujien osalta kokonaiskustannukset laskivat merkittävästi. Yksikköön asumaan päässeiden asukkaiden asumiskustannusten, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä poliisin palveluiden käytön kokonaiskustannukset vähenivät 34 prosenttia eli noin **10 300 euroa** henkilöä kohden vuodessa.

Kohtuuhintainen asuminen avainasemassa

WORLD RESOURCES INSTITUTE 2.10.2017

The Crisis in Affordable Housing Is a Problem for Cities Everywhere

THE GUARDIAN 5.3.2018

Housing crisis: 15,000 new Manchester homes and not a single one 'affordable'

THE INDEPENDENT 19.4.2018

Housing crisis can't be solved by tinkering with planning laws – build more social housing instead

THE GUARDIAN 13.6.2018

Fury as housing associations redevelop and sell affordable homes

Suomen asunnottomuustyötä arvostetaan

THE GUARDIAN 22.3.2017

What can the UK learn from how Finland solved homelessness?

THE BIG ISSUE 11.12.2017

What Sajid Javid learned from his Finnish adventure

EVENING STANDARD 22.3.2017

There is a quick and simple way to put an end to homelessness

LIBÉRATION 14.2.2018

En Finlande, un toit pour tous

DIE ZEIT 1.3.2018

"Straßenobdachlosigkeit gibt es in Finnland nicht mehr"

CCMA 8.4.2018

Finlàndia, l'únic país d'Europa que ha fet que els sensesostre tinguin una llar

THE GUARDIAN 12.4.2018

Finland has found the answer to homelessness. It couldn't be simpler

LE MONDE 25.05.2018

En Finlande, les SDF disent adieu à la rue

VUODET 2022–2026

Tehdään sama uudelleen näillä askelilla.

Asunnottomuus poistuu vain johdonmukaisella valtakunnallisella työllä.

Y-SÄÄTIÖ

Jotta jokaisella olisi koti.

ysaatio.fi | m2kodit.fi